Lausunto aiheesta
Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n vaalisäädöksen uudistamiseksi
23.11.2022

Kiitän valiokuntaa mahdollisuudesta lausua eurooppalaisen vaalisäädöksen uudistamisesta.

Ajatus on kuolleena syntynyt eikä sitä tule ottaa käyttöön.

Ehdotettu vaalitapa hyödyttäisi isoja jäsenmaita eikä siten olisi Suomen etu. Yleiseurooppalaiselle listalle nostettaisiin suurimmalla todennäköisyydellä Euroopan tasolla tunnettuja nimiä, mikä tarkoittaisi, että hyvin harvalla suomalaisella ehdokkaalla olisi siihen mahdollisuutta. Huomio ja siten aiheet keskittyisivät näin isoihin jäsenmaihin ja heille tärkeisiin teemoihin. Tämä tulisi kasvattamaan isojen jäsenmaiden roolia ja valtaa määritellä Euroopan poliittinen agenda. Lisäksi säädöksen uudistaminen muuttaisi Suomen vaalijärjestelmää negatiivisesti tekemällä siitä monimutkaisemman ja vaikeammin ymmärrettävän.

Kansalaisten vähäinen kiinnostus eurovaaleja kohtaan on aito ongelma, johon on löydettävä ratkaisuja. Ratkaisujen löytämiseksi on tultava alas norsunluutornista ja katsottava ongelmaa kansalaisten näkökulmasta. Nyt ratkaisua on haettu ylhäältä päin teennäisellä tavalla nojaten epämääräiseen yleiseurooppalaisen identiteettiin, jonka harva kokee omakseen. En usko monenkaan ryntäävän vaaliuurnille seurattuaan itselleen täysin tuntemattomien eurooppalaisten ehdokkaiden kampanjointia.

Kiinnostus vaaleihin lähtee luottamuksesta siihen, että äänellä on väliä. Yksi ratkaisu olisi lisätä parlamentin valtaa, koska se on ainoa kolmesta instituutiosta, jonka kansalaiset valitsevat suorilla vaaleilla. Siten se on ainoa, joka on suoraan vastuussa kansalaisille päätöksistään. Jos Suomessa kansalaiset ovat tyytymättömiä hallitukseen, sen kokoonpano menee melko varmasti vaihtoon seuraavissa vaaleissa. Miten eurooppalainen äänestäjä laittaa komission vaihtoon, jos on tyytymätön sen politiikkaan? Ei mitenkään, koska jokainen jäsenmaa nimeää oman komissaarinsa sen hetkisen poliittisen johdon toiveiden mukaisesti. Komissio on ainoa, jolla on esitysoikeus, joten se määrittelee hyvin pitkälle EU:n poliittisen agendan.

Toivon valiokunnan myös kiinnittävän huomiota siihen, että säädös hyväksyttiin parlamentin mittapuulla niukalla enemmistöllä 323-262, joten se ei nauti laajaa kannatusta edes parlamentissa.

Silvia Modig
Europarlamentaarikko